

भाग—ग

5. भारत के राष्ट्रपति के निर्वाचन और शक्तियों का परीक्षण कीजिए।
6. भारत में केंद्रीय मंत्रिपरिषद की संरचना, शक्तियों और भूमिका पर प्रकाश डालिए।

भाग—घ

7. राज्य विधानमंडल की शक्तियों की आलोचनात्मक चर्चा कीजिए।
8. राज्य के मुख्यमंत्री के चुनाव, शक्तियों और भूमिका का परीक्षण करें।

Exam. Code : 103203

Subject Code : 1111

B.A./B.Sc. 3rd Semester (Batch 2020-23)

POLITICAL SCIENCE

(Indian Constitution)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—100

Note :— Attempt **FIVE** questions in all, selecting at least **ONE** question from each section. The **fifth** question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. Critically discuss the salient features of Indian Constitution.
2. Discuss the Legislative and Administrative relations between Centre and States in India.

SECTION—B

3. Discuss the meaning and categories of Fundamental Rights in Indian Constitution.
4. Critically evaluate the Directive Principles of State Policy in Indian Constitution.

SECTION—C

5. Examine the Election and powers of President of India.
6. Highlight the composition, powers and role of Union Council of Ministers in India.

SECTION—D

7. Critically discuss the powers of state legislature.
8. Examine the election, powers and role of Chief Minister of State.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ੲ

5. ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।
6. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਚੋਣ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰत्येक भाग में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल पाँच प्रश्न करें। पांचवा प्रश्न किसी भी भाग में से किया जा सकता है। सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

भाग—क

1. भारतीय संविधान की मुख्य विशेषताओं की आलोचनात्मक चर्चा कीजिए।
2. भारत में केंद्र और राज्यों के बीच विधायी और प्रशासनिक संबंधों पर चर्चा करें।

भाग—ख

3. भारतीय संविधान में मौलिक अधिकारों के अर्थ और श्रेणियों की चर्चा करें।
4. भारतीय संविधान में राज्य नीति के निर्देशक तत्वों का समालोचनात्मक मूल्यांकन कीजिए।